

У ЦЕНТРІ ВЕЛИКОЇ БОРОТЬБИ АНГЛІЙСЬКИХ МАЙНЕРІВ.

Зовсім не легко подорожувати тепер по Англії. Залізничні компанії офіційно повідомляють про зменшення руху на 50 відсотків. Але не вірте їм. Бо, скажіть, з 7—8 швидких поїздів, які відходили щоранку з Педінгтонського вокзалу в Лондон до “столиці” Полудневої Валії Кардіфу, вирушають тепер два. Отож, подорож по Англії не дає тепер аж ніякого задоволення. На величезному Педінгтонському вокзалі колишній гамір зменшився тепер до мінімуму. Опинившись там, можна навіть подумати, що це якийсь провінційний вокзал з надто великими для такого містечка будівлями.

Вздовж усього шляху від Лондону до Кардіфу виразно видно наслідки загального страйку і локавту майнерів. Скрізь колії забиті багатьма тисячами порожніх вагонів з чудернацькими й незрозумілими назвами валийських копалин. Уже місяць оці вагони стоять без руху на заржавілих рейках. Вугільні комори, розташовані вздовж коїї, не мають уже того безладдя. Запасти вугілля, що їх скупо розподіляють між невеличкими числом паротягів, не досить великі, і вже не видно поблизу тих сотень вагонів, надутих, як черева, які щодня чекали на вивантаження.

Ось Ньюпорт — перший важливий порт у Бристольському каналі. З кількох заводських димарів ще шугає дим в сіре небо. Але крапи доків протягають угору свої чорні руки, жалібно благаючи, а славновісний міст-перевантажник креслить на обрії свій неповний залізнично-кришечний простокутник, тепер непотрібний...

Приїжджаємо до Кардіфу. Великий вокзал — без усього ладу, з порожніми колями. Люде штовхаються, шукаючи довідок. Немає вже розпису поїздів. Все пригломшене, дезорганізоване, зведене на нівець. Залізнична компанія заощаджує на всьому, зокрема на штатах, які вона набирає тільки дуже поволиво.

Середмістя знову виглядає як великий буржуазний центр. Котяться автомобілі, бігають трамваї... Проте, вражіння таке, що перед тобою людиність, яка не позбулася жаху загального страйку, і на якій ще тяжить локавта майнерів. Зрештою, ніщо це не впорядковане. Тут, як і скрізь по інших містах, підприємці хочуть за всяку ціну використати цілком свою перемогу, скористати зі зради Генеральної Ради Трейд-Юнії, щоб дійти до своїх мет.

Угоди, що їх склали були на завтра після загального страйку, скрізь ламають. Отож, щоб забезпечити відновлення трамвайного руху муніципального (міського) трамвая, лорд-мейор (міський голова) урочиство обіцяє не мститися на робітниках. А втім, призначений згодом трамвайний комітет вирішив залізничні замісці 52 охотників-страйколомів (це число визначив лорд-мейор) аж 153, які обіймуть навіть головні посади тоді, як старих робітників, що брали участь у страйку, візьмуть на роботу тільки як “доваків”... А коли робітництво, заперечувало, комітет дав таке нахабне пояснення: “Лорд-мейор обіцяє не мститися на робітниках, але він зовсім не обіцяє не карати робітників”.

У порті особливо помітні всі наслідки локавту майнерів. Він відбився на всіх вугільних пристанях Бристольського каналу, а зокрема на Кардіфі. Юнія транспортних робітників в Полудневі Валії залізничі тепер 70 відсотків безробітних. Виходжу оце з кардіфських доків. Тисячі докерів збиралися біля входів, тоді як в басейні їх нарахували тільки 3 малі пароплави, що їх розвантажують. Звідні тут величезні, бо трейд-юнії фонди швидко вичерпуються. За час тільки з 8. до 15. травня виглачено за допомогою на 30,000 фунтів стерлінгів. Шось із 30,000 безробітних, які не працювали вже пе-

ред загальним страйком, ще й досі одержують заpomогy. Але решта незабаром нічого не одержуватиме від трейд-юнії. Проте, транспортні робітники ще відраховують від своєї нужденної зарплати частину для майнерів, дарма, що вони самі трохи не голодують.

Цікаво також, транспортники, які найперші зазнають лиха від довгого страйку майнерів, піддають тим духу, й кажуть: “Дивіться, не поступайтесь!” Дітей страйкерів годують по школах коштам муніципалітетів (міських самоврядувань). Робітничі члени муніципалітетів доглядають за тим, щоб не покинути дітей. Їм дають сніданок і обід, але нема вечері. І на це звернув увагу комітет допомоги жінкам та дітям. Жінки страйкерів одержують від “опікунських бюр” ріжну допомогу, пересічно в 10 шилінгів на тиждень (за останніми відомостями, що заpomогy вже зменшують. — Ред.)

Треба підкреслити, що в Кардіфі й в цілому районі загальний страйк був абсолютний. Ніодин робітник — і це треба розуміти буквально — не працював протягом всього страйку. Доки були порожніми Коли-ж з Лондону надійшов наказ припинити страйк, робітники й навіть проводирі були здивовані. Для них це була ненавч загальна зрада. Ніхто нічого і не розумів. Вважали, що трапилася помилка в передачі телеграми, чи-то “джок” (жарт)... Але, коли ця погана звістка ствердилася, здивування змінилось на величезний гнів проти зрадників-ватажків. Робітництво твердило, що зрада сталася з причини Генеральної Ради.

Загалом ідея загального страйку, як зброї для оборони робітництва, не зникла. Вона залишається недоторканою в головах робітників. Дарма погані “пастирі” силкуються (як це зробив Рамсей МекДоналд у своїм виборчій окрузі, в Порт-Талботі, перед зборами дробних буржуїв і чиновників з Партії Праці) довести, що принципи загального страйку “поклали край”. Навпаки, ім ніколи не пошастить вийти з робітничих голів ту думку, що мені її робітники не раз повторювали:

“Ми тепер усвідомили собі, що ми можемо зробити. Коли ми ще тиждень боролися, ми напевне перемогли-б!”

В самому Кардіфі живе дуже мало майнерів, ледве кілька сот. Для безпосереднього контакту з ними треба відвідати околиці. Майнери дивляться на Кардіф тільки, як на адміністративний центр. Там перебуває юнія майнерів Полудневої Валії, на чолі якої стоїть Том Ричардс. Юнія обєднує 200 тисяч членів. Вона бідна, не має грошей. Юнія не виплачує ані шага майнерам. Є зразки найжахливіших злиднів. Отож, наприклад, віце-секретар юнії Еван Томас має родину з 7-ма дітьми, а батько нічого не одержує; мати дістає з “опікунського бюра” один фунт стерлінгів на тиждень, та як-що допомога ця і на далі надходитиме, боротьба зможе точитись довго — 3 місяці і 6 місяців а, то й більше, як-що треба буде.

К. Дейвід.
Кардіф—Лондон, 4. червня.

СВЯТО ІВАНА ФРАНКА.

При величезній адвизі селян відбулося під голим небом у Львові свято Івана Франка, уряджене пожарничим Товариством “Луг”. В руханкових вправах взяли участь майже самі селянські хлопці і дівчата. Грали сільські оркестри. До руханкових вправ стануло до 1,000 осіб. Поліція змобілізувала на той день всі свої сили, бо побоювалася революції.

Товариші! Відновляйте передачу на “Українські Робітничі Вісті”!

ПІД ПОЛЬЩЕЮ.

ОПОЗИЦІЯ ПРОТИ ПРОВІДУ В УКР. ПЕДАГОГІЧНИМ Т-ВІ.

В пресі пробиваються скупи відомості, що в У.П.Т. повстає велика боротьба. Опозиція закидає провідом те, що нерішучо обстоював перед польською шляхтою право українського приватного шкільництва і в наслідок того польонізація українського приватного шкільництва, узержуваного за гроші українських працюючих мас, зробила великий уступ. Управа У.П.Т. і УНДО стараються ті тертя закрити. В тій цілі була скликана нарада всіх українських культурних установ, а також віче, де прийнято резолюцію покінчити з апатією в обороні українського шкільництва, а перейти до активності. Але провід остався той самий.

ПАРТІЙНІ ПЕРЕГРУПОВАННЯ.

По відомостям “Давона” мало прити недавно до порозуміння між партією “Народна Воля” і “Селянським Союзом” щодо їх злиття. Обі партії більш або менш прихильно ставляться до У.С.Р.П., заявляють себе класовими селянськими партіями, клоняться до співпраці з революційним робітництвом і мають свою організаційну базу: перша в Галичині, друга на північних західноукраїнських землях. Спроби до об'єднання робила партія “Народної Воли” вже давно.

У ЛЬВІВСЬКИХ ТЮРМАХ ВИБУХ ГОЛОДОВИЙ СТРАЙК.

Вязні, що їх посаджено у львівську тюрму, як підозрілих в комунізм і приналежних до Компартії Західної України, разом з бандитами і злочинцями, по чали голодний страйк. Вони домагаються від управи тюрми особної від'язнів кримінальних камер, допущення всіх легальних виданців, 2 рази денно проходу, усунення крат в часі побачення, приспінчення сидітця і подання кожному з вязнів яєних мотивів слідчого аресшту.

ОФІЦІЯЛЬНІ ДАНІ ПРО СТАН ГОСПОДАРСТВА.

Львівська торговельна і промислова палата подає звіт про стан господарства на її терені (велика частина Західної України) за місяць квітень малює цей стан так: на загаль господарчий стан за місяць квітень в порівнянні до березня погіршився. Безробіття збільшилося. Обічна урядом кредитова допомога підприємствам не зістала зреалізована і в наслідок того при кінці місяця положення промислу і торгівлі погіршилося. Доріжниця зростає в квітні на 10 процент і більше. Платні робітникам не підвищено. Вартість золотого у відношенню до долара упала від 1. до 30. квітня на 23 відсотки. В окремих галузях промислу і торгівлі стан такий:

Промисл деревний. Спроби реалізувати продане дерево в Чехам і Німеччині не увінчалися успіхом. Експорт дерева до Франції і Бельгії змаів зовсім.

Промисл керамичний. У зв'язку з будівельною кризою в квітні майже не працював.

Торговля і промисл електротехнічний як в попередніх місяцях, так і тепер у повній стагнації. Погіршився стан в промислі млинарським, шугучних навозів, гарбарським, дріжджовим і т. д. Цілковитий застій в промислі кошикарським.

Торговля льном і коноплями в квітні не виказала ніяких торговельних трансакцій. На експорті вєць в наслідок спаду ціни понесено страти. Всюди стагнація, тільки дещо зростає продукція в залізної-машинної промисловості, і страшно зростає нужда західно-українських мас.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ РОБ. ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА ЗА ДРУГИЙ КВАРТАЛ 1926 РОКУ.

ПРИХОДИ:
Вплинуло до головної каси Р.З.Т. як місячні вкладки, конвенційне оподаткування, на фонд приюту і інші належності, від членів за:

Квітень:	
Вінніпег, Ман.	\$477.90
Торонто, Ont.	131.00
Торонто, Ont.	95.25
Тімміс, Ont.	72.00
Летбридж, Алта.	69.50
Колмен, Алта.	56.00
Колгорст, Алта.	65.00
Вест Форт Вільям, Ont.	52.25
Іст Килдонан, Ман.	45.25
Ріджайна, Саск.	43.75
Гемілтон, Ont.	41.00
Форт Сіті, Ont.	40.25
Корбі, Б. К.	39.00
Мус Джо, Саск.	38.25
Форт Вільям, Ont.	42.30
Порт Артур, Ont.	38.50
Содборн, Ont.	35.00
Коністон, Ont.	31.25
Ошава, Ont.	29.25
Дромгелер, Алта.	27.30
Кіченер-Ватерлю, Ont.	25.00
Кенора, Ont.	24.00
Медісін Гет, Алта.	24.00
Монтреал, Кве.	22.00
Сейнт Кетеріне, Ont.	22.00
Нарол, Ман.	30.00
Савт Поркюпайн, Ont.	20.50
Веланд, Ont.	20.75
Беверлей, Алта.	20.00
Брендон, Ман.	19.00
Савт Сейнт Мері, Ont.	17.75
Келгари, Алта.	16.60
Феррі, Б. К.	15.80
Портгел, Алта.	15.00
Едмонтон, Алта.	15.00
Портон, Саск.	15.00
Левак, Ont.	14.50
Венкувер, Б. К.	20.25
Белью, Алта.	12.95
Лашін, Кве.	12.50
Вінніпег Біч, Ман.	9.50
Оттава, Ont.	9.30
Гілкрест, Алта.	8.85
Від поодиноких членів	68.70
Разом	\$1,948.95

Травень:	
Вінніпег, Ман.	\$486.05
Едмонтон, Алта.	159.25
Торонто, Ont.	100.50
Летбридж, Алта.	93.25
Тімміс, Ont.	89.25
Колмен, Алта.	78.05
Вест Форт Вільям, Ont.	75.50
Форт Сіті, Ont.	71.75
Колгорст, Алта.	62.25
Трансконна, Ман.	61.75
Форт Френсіс, Ont.	58.30
Порт Артур, Ont.	50.75
Торонто, Ont.	49.50
Форт Вільям, Ont.	41.00
Ріджайна, Саск.	40.70
Іст Килдонан, Ман.	40.00
Гемілтон, Ont.	41.50
Келгари, Алта.	38.30
Корбі, Б. К.	37.50
Портгел, Алта.	35.00
Ошава, Ont.	36.00
Веланд, Ont.	31.25
Мус Джо, Саск.	31.00
Лашін, Кве.	28.50
Медісін Гет, Алта.	27.25
Коністон, Ont.	26.00
Монтреал, Кве.	26.25
Кіченер-Ватерлю, Ont.	22.50
Савт Поркюпайн, Ont.	21.43
Беверлей, Алта.	21.00
Савт Сейнт Мері, Ont.	20.00
Брендон, Ман.	19.65
Дромгелер, Алта.	18.05
Сейнт Кетеріне, Ont.	18.00
Феррі, Б. К.	17.40
Кенора, Ont.	16.50
Белью, Алта.	13.00
Левак, Ont.	13.00
Венкувер, Б. К.	12.25
Оттава, Ont.	11.80
Гілкрест, Алта.	11.50
Кардіф, Алта.	10.40
Вінніпег Біч, Ман.	9.50
Портон, Саск.	6.50
Лондон, Ont.	6.00
Від поодиноких членів	52.45
Разом	\$2,237.33

Червень:	
Вінніпег, Ман.	\$602.10
Едмонтон, Алта.	302.00
Торонто, Ont.	134.75
Летбридж, Алта.	98.25
Тімміс, Ont.	73.50
Трансконна, Ман.	76.25
Торонто, Ont.	72.00
Іст Килдонан, Ман.	71.00
Колмен, Алта.	63.10
Форт Вільям, Ont.	59.00
Ріджайна, Саск.	49.35
Вест Форт Вільям, Ont.	49.25
Гемілтон, Ont.	49.75
Форт Френсіс, Ont.	48.05
Разом	\$2,949.99

ПРИХОДИ:	
Коністон, Ont.	39.85
Содборн, Ont.	38.75
Порт Артур, Ont.	37.00
Лашін, Кве.	37.00
Корбі, Б. К.	37.00
Мус Джо, Саск.	36.00
Ошава, Ont.	36.00
Монтреал, Кве.	34.70
Колгорст, Алта.	33.50
Савт Поркюпайн, Ont.	33.50
Кіченер-Ватерлю, Ont.	30.50
Савт Сейнт Мері, Ont.	33.75
Медісін Гет, Алта.	30.25
Белью, Алта.	29.50
Веланд, Ont.	28.10
Портгел, Алта.	26.70
Лондон, Ont.	26.50
Феррі, Б. К.	31.00
Кенора, Ont.	24.25
Беверлей, Алта.	19.00
Брендон, Ман.	19.00
Келгари, Алта.	20.50
Вінніпег Біч, Ман.	18.25
Сейнт Кетеріне, Ont.	18.00
Нарол, Ман.	16.80
Кенора, Ont.	16.15
Дромгелер, Алта.	16.15
Оттава, Ont.	10.00
Левак, Ont.	9.65
Гілкрест, Алта.	8.00
Кардіф, Алта.	6.00
Портон, Саск.	4.00
Форт Сіті, Ont.	38.00
Венкувер, Б. К.	27.75
Від поодиноких членів	33.50
Процент в банку	130.53
Разом	\$2,739.83

РОСХОДИ:	
Квітень:	
Виплачено заpomогy хорим	\$1,097.25
Виплачено посмертне	200.00
На В.О.К. (ухвала конвенції)	200.00
Оплата чл. книжок і актів конвенції	140.00
Платня секретаря-скарбника	100.00
Мамини до писання (рента)	50.00
Стемплі, доплата пошти і зміна чеків	15.75
Книжки, печатки і пади	12.69
Зворотні місячних вкладок	3.00
Разом	\$1,818.69

Травень:	
Виплачено заpomогy хорим	\$ 895.00
Платня секретаря-скарбника	125.00
Передплата 25 журналів для Інституту “Народної Освіти” в Харкові	113.85
Книжки для відділів	29.50
Організатор в Онтеріо	75.00
Друкарські роботи	65.00
Залишки на віда до Брендону	16.80
Стемплі і зміна чеків	11.64
Офісові прилади, крісло, торба на книги і інші	18.40
Разом	\$1,350.19

Червень:	
Виплачено заpomогy хорим	\$ 923.25
Організатор фонд “У.Р.В.”	150.00
Організатора	125.00
Платня секретаря-скарбника	100.00
Стріткара за три місяці	4.00
Разом	\$1,302.25

ПОВТОРЕННЯ:	
Приходи:	
Квітень	\$1,948.95
Травень	2,237.33
Червень	2,739.83
Разом	\$6,926.11

Росходи:	
Квітень	\$1,818.69
Травень	1,350.19
Червень	1,302.25
Разом	\$4,471.13
Приходи	\$6,926.11
Росходи	4,471.13
Остат за другий квартал	\$2,454.98
Перенос з першого кварталу	13,087.83
Остат на третій квартал	\$15,542.81

СТАН КАСИ Р.З.Т. ПІСЛЯ РОСПРЕДІЛЕННЯ НА ФОНДИ:	
Заpomогy-посмертний	\$5,267.72
Організаційно-просвітний	3,479.80
Адміністративний	3,130.63
Загальний	2,942.76
Конвенційний	185.55
Фонд приюту	536.35
Разом	\$15,542.81
СПЕЦІАЛЬНИЙ ЗАГАЛЬНИЙ ФОНД:	
Відділ Р.З.Т., Монтреал (збірка)	\$29.09

СЛІДУЮЧІ ЧЛЕНИ І ЧЛЕНКИ О-ДЕРЖАЛИ ЗАПОМОГУ З ГОЛОВНОЇ КАСИ Р.З.Т.:	
Bismarck, Ман.	
Посиф Попович	\$87.00
Стах Скринич	19.50
Ольга Андрусик	11.25
Антів Душак	30.00
Никола Федак	18.00
Никола Білоус	30.00
Антоніна Старух	16.50
Дмитро Ковчун	21.00
Ольга Сембай	15.00
Андрій Злотий	73.50
Барбара Соколовська	12.00
Савка Мандзюк	21.00
Іван Гуменюк	70.50
Михайло Ладан	12.00
Текля Гандзюк	42.00
Кароль Коширський	25.50
Анна Гавришак	27.00
Ольга Андрусик	33.00
Форт Вільям, Ont.	
Прокоп Чорнобай	27.00
Никола Оліверик	72.00
Торонто, Ont.	
Стефан Максимович	21.00
Стефан Кушник	25.50
Яків Якович	14.00
Іван Обертинський	15.00
Олександра Тофан	12.00
Іван Грекул	10.50
Торонто, Ont.	
Анна Бресі	14.00
Евдокія Корупа	67.00
Яків Аноничук	46.50
Каролька Барановська	14.00
Павло Мусат	14.00
Ріджайна, Саск.	
Григорій Димитрій	14.00
Іст Килдонан, Ман.	
Анна Пашинська	15.00
Василь Федірчук	13.50
Тосифа Савка	15.00
Параска Курши	18.00
Форт Френсіс, Ont.	
Станіслав Басєний	14.00
Іван Ротач	8.00